

KONTEKST:

Potrebno utvrditi političku situaciju i nemire u Obali Slonovače, u cilju analize i donošenja odluke u konkretnom slučaju, a povodom zahteva za azil lica poreklom iz Obale Slonovače, prema izjavi iznetoj na zahtevu za azil i usmenoj raspravi;

PITANJE: Politička situacija i nemiri u Obali Slonovače

ODGOVOR:

Obala Slonovače je dugo važila za model stabilnosti na afričkom kontinentu.¹ Međutim, politička stabilnost zemlje je počela da se urušava od 2000.godine kada je na vlast došao Laurent Gbagbo.² Predsednik Gbagbo je godinama vladao uz pomoć nasilja, uz konstantni progon opozicije i njenog glavnog lidera Alassane Ouattara.³

Politička situacija u Obali Slonovače se zakomplikovala u novembru i decembru 2010.godine nakon što su se 31.oktobra iste godine održali dugo očekivani predsednički izbori.⁴ Na izborima je, sa 54 % glasova pobjedio lider opozicije Ouattara, ali je dotadašnji predsednik Gbagbo odbio da prizna izborne rezultate.⁵ ⁶ Obojica kandidata su tvrdila da su oni legitimni predsednici države i da bi to dokazali, obojica su položila zakletvu na odvojenim ceremonijama 4.decembra 2010.godine.⁷ ⁸ Ovo je dovelo do razbuktavanja konflikta u zemlji tokom 2011.godine.⁹

Sukobi su vođeni između bezbednosnih snaga odanih Gbagbo-u sa jedne strane i dobrovoljačkih boraca naklonjenih Ouattari, sa druge strane.¹⁰ Ouattara je na svojoj strani imao i podršku međunarodne zajednice, a u martu 2011.godine je pokrenuo i vojnu ofanzivu na prestonicu zemlje, u čemu su mu pomogle francuske trupe i trupe Ujedinjenih nacija, poslate u

¹ BBC News: Ivory Coast Profile, 16.novembar 2012. - <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13287216>, pristupljeno 20.01.2013.

² BBC News: Ivory Coast Profile, 16.novembar 2012. - <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13287216>, pristupljeno 20.01.2013.

³ BBC News: Ivory Coast Profile, 16.novembar 2012. - <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13287216>, pristupljeno 20.01.2013.

⁴ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

⁵ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

⁶ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire/ Background, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

⁷ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

⁸ United States Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 - Cote d'Ivoire/ Executive summary, 24.maj 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/217694/324324_en.html, pristupljeno 21.01.2013.

⁹ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

¹⁰ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

Obalu Slonovače na osnovu rezolucije Saveta bezbednosti.^{11 12} Vojna ofanziva se završila zaposedanjem predsedničke palate i hapšenjem bivšeg predsednika Laurenta Gbagbe.^{13 14}

Bivši predsednik Gbagba je potom u novembru 2011.godine izručen Međunarodnom krivičnom sudom u Hagu gde mu se sudi za zločine protiv čovečnosti.¹⁵

U sukobima koji su trajali sve do aprila 2011.godine poginulo je oko 3 000 civila, dok je oko milion ljudi interno raseljeno.^{16 17 18} Na stotine ljudi je ubijeno samo na osnovu njihove političke orijentacije.¹⁹

Postoje brojni izveštaji da su i pripadnici Ouattara-inih oružanih grupa počinili brojna nezakonita ubistva tokom u 2011. godini.²⁰ Međutim, iako se zna da su obe strane u konfliktu činile zločine prema civilnom stanovništvu,²¹ nacionalni sudovi i dalje ne pokreću postupke protiv boraca Ouattara-e.^{22 23}

Trupe Ujedinjenih nacija su nakon završetka sukoba ostale u Obali Slonovače kako bi osigurale mirno organizovanje parlamentarnih izbora u decembru 2011.godine.²⁴ Iako su parlamentarni izbori prošli u mirnoj i fer atmosferi, odziv birača je bio značajno niži nego na predsedničkim izborima.²⁵ Partija trenutnog predsednika Ouattara-e je dobila samo 42 % glasova, dok je partija bivšeg predsednika Gbagbo-a, Narodni Front Slonovače (Ivorian Popular Front-

¹¹ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

¹² Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire/ Background, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

¹³ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

¹⁴ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire/ Background, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

¹⁵ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire/ International justice, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

¹⁶ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

¹⁷ BBC News: Simone Gbagbo arrest warrant issued by ICC, 22.novembar 2012. - <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-20448548>, pristupljeno 20.01.2013.

¹⁸ United States Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 - Cote d'Ivoire/ Executive summary, 24.maj 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/217694/324324_en.html, pristupljeno 21.01.2013.

¹⁹ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

²⁰ United States Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 - Cote d'Ivoire/ Executive summary, 24.maj 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/217694/324324_en.html, pristupljeno 21.01.2013.

²¹ United States Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 - Cote d'Ivoire/ Executive summary, 24.maj 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/217694/324324_en.html, pristupljeno 21.01.2013.

²² Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

²³ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

²⁴ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

²⁵ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3%B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

IPF) bojkotovala izbore,²⁶ navodeći da državne bezbednosne snage vrše zastrašivanje njenih članova.²⁷

Tokom 2012.godine nije došlo do unutrašnjeg pomirenja i uspostavljanja stabilnosti u Obali Slonovače.²⁸ Naprotiv, najozbiljniji incident se dogodio 25.aprila 2012.godine, kada je grupa naoružanih ljudi napala grad Sakré, pri čemu je poginulo osam civila, a na desetine kuća je spaljeno.²⁹ Incident je primorao gotovo šest hiljada ljudi da napuste svoje domove, a postoje indicije da su napad na Sakré izvršile snage odane bivšem režimu predsednika Gbagbe.³⁰

U junu 2012.godine Ministar unutrašnjih poslova Obale Slonovače je u obraćanju javnosti izneo podatak da su vlasti sprečile državni udar koji su organizovali odbegli vojni oficiri i ministar iz vlade prethodnog režima.³¹

Bezbednosne snage pod komandom novog predsednika Ouattara-e su od avgusta 2012.godine pod konstantnim napadima nepoznatih oružanih grupa.³² Vlast navodi da napade vrše preostali pripadnici oružanih grupa koje su se borile na strani bivšeg predsednika, dok IPF partija to demantuje.³³

Misija Ujedinjenih nacija u Obali Slonovače (UN Operation in Côte d'Ivoire-UNOCI) je pozvala na hitno razoružanje i demobilizaciju na desetine hiljada boraca koji su učestvovali u post-izbornom konfliktu, a i dalje su pod oružjem i predstavljaju potencijalnu pretnju po mir.³⁴

KOMENTAR/ZAKLJUČAK:

Iz prethodno iznetih tvrdnji jasno se može uočiti da je politička situacija u Obali Slonovače veoma nestabilna. Nakon sukoba koji su usledili posle izbora održanih 2011.godine, zemlja je upala u političku krizu koju karakterišu novi napadi na civile od strane još uvek

²⁶ Amnesty International: Annual Report 2012: Côte d'Ivoire/ Background, <http://www.amnesty.org/en/region/cote-divoire/report-2012>, pristupljeno 21.01.2013.

²⁷ Freedom House: Freedom in the world 2012 - Côte d'Ivoire, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/c%3B4te-divoire>, pristupljeno 20.01.2013.

²⁸ United Nations Security Council: Thirtieth progress report of the Secretary-General on the United Nations Operation in Côte d'Ivoire/ Security situation, 29.jun 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/2016_1342599912_n1238692.pdf, pristupljeno 20.01.2013.

²⁹ United Nations Security Council: Thirtieth progress report of the Secretary-General on the United Nations Operation in Côte d'Ivoire/ Security situation, 29.jun 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/2016_1342599912_n1238692.pdf, pristupljeno 20.01.2013.

³⁰ United Nations Security Council: Thirtieth progress report of the Secretary-General on the United Nations Operation in Côte d'Ivoire/ Security situation, 29.jun 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/2016_1342599912_n1238692.pdf, pristupljeno 20.01.2013.

³¹ United Nations Security Council: Thirtieth progress report of the Secretary-General on the United Nations Operation in Côte d'Ivoire/ Political developments, 29.jun 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/2016_1342599912_n1238692.pdf, pristupljeno 20.01.2013.

³² Agence France-Presse: Nouvelles attaques en Côte d'Ivoire, au moins un mort et quatre blessés, 21.decembar 2012. - <http://reliefweb.int/report/c%3B4te-divoire/nouvelles-attaques-en-c%3B4te-divoire-au-moins-un-mort-et-quatre-bless%3BA9s>, pristupljeno 21.01.2013.

³³ Agence France-Presse: Nouvelles attaques en Côte d'Ivoire, au moins un mort et quatre blessés, 21.decembar 2012. - <http://reliefweb.int/report/c%3B4te-divoire/nouvelles-attaques-en-c%3B4te-divoire-au-moins-un-mort-et-quatre-bless%3BA9s>, pristupljeno 21.01.2013.

³⁴ Integrated Regional Information Network: Cote D'Ivoire: Will DDR work this time?, 29.jun 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/220861/328113_en.html, pristupljeno 21.01.2013.

naoružanih grupa. Neophodno je da se u zemlji pokrene proces razoružavanja oružanih grupa, kao i proces pomirenja, u politički podeljenom društvu Obale Slonovače. Usled ovakvog stanja, civili mogu biti izloženi progonu po osnovu svog političkog ubedjenja.